

KOCHANIE (307) *sb n*

o *jasne*; -a- (264), -ã- (5); -ã- *BielKron*; -a- : -ã- *RejRozpr* (1 : 1), *BibRadz* (4 : 1), *RejPos* (60 : 1), *BudBib* (2 : 1); -é (23), -e (2) [*w rymie*]; -é : -e *GosłCast* (3 : 2).

sg *N* *kochanié* (115); -é (12), -e (1), -(e) (102); -é : -e *GosłCast* (1 : 1). ◇ *G* *kochaniã* (18). ◇ *D* *kochaniu* (7). ◇ *A* *kochanié* (106); -é (10), -(e) (96). ◇ *I* *kochani(e)m* (20), *kochanim* (10); -(e)m *PatKaz II* (2), *RejPs* (3), *BibRadz* (2), *RejPos* (4), *ArtKanc*, *LatHar* (4), *WujNT*, *SkorWinsz* (2); -im *OpecŻywPrzedm*, *ForCnRWiet*, *LubPs* (2), *HistRzym*, *KuczbKat*, *KarnNap*, *SkarKaz*; -(e)m : -im *SkarŻyw* (1 : 2). ◇ *L* *kochaniu* (19). ◇ *V* *kochanié* (5); -é (1) *KochPs*, -e (1) *GosłCast*, -(e) (3). ◇ *pl* *N* *kochaniã* (4); -ã (3), -(a) (1). ◇ *A* *kochaniã* (3); -ã (1) *BudBib*, -a (1) *SkarŻyw*, -(a) (1).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI – XVIII w.*

1. *Radość, uciecha, przyjemność, rozkosz, miłość, upodobanie, przywiązanie; szczęście; delectatio Calep, PolAnt, Vulg, Cn; deliciae, oblectamentum Mącz, Modrz, Cn; beneplacitum Vulg; amor, delectamentum, delenimentum, gaudium, iucunditas, libido, oblectatio, voluptas Cn (243) : PatKaz II 74v; BierRozm 18; abowiem zadne by fie inśfe kochanie inadz niemogło przytrefic więczśfe dulfam nalfem: iedno patrzyc na oblicznoć twoię pana łwego RejPs 65, 65; RejRozpr Kv; RejKup g3v; OrzRozm Q4; RejPos 184, 232 [2 r.]; RejZwierc 191 marg, Bbb2; ModrzBaz 13; SkarŻyw A4; KochFr 72; KochPij C; Nie málz w świcie kochánia/ Gdzieby ten [diabeł] nie przykoczył/ Swych iádow nie nátłoczył. GrabowSet P3v, N3v; Ciągnie tedy Oćiec nie gwałtem ani przymuśzeniem/ ále oświeceniem y kochánim WujNT 329; SkarKaz 420a, 552a; PaxLiz E3; Dał im z łálki łynaczká oczekawánego. [...] Niechże zá twym o Pánie záczyćm łtáraniem/ Ten dar Rodzicom będzie okwitym kochánim SkorWinsz A2v.*

kochanie czego (4): *Vkálz mi proźę cie? gdzie może być [...] Więtfze kochánie ciálá łwego? iáko iefł w Klafłtorzech? KrowObr 140; BibRadz I 336a marg; RejPos 30v; KochTr 22.*

kochanie czego [= z czego] (1): *abychmy mogli byc otrzewieni za wlpomozeniem twoiem ku kazdey obronie łprzeciwnika nalfego aby niemial kochania zadnego zwycięftwa łwego nad nami. RejPs 70.*

kochanie z kogo, z czego (12): *RejPs 66v; O moy miły Pánie toć to iefł [...] wielkie kochánie twoie z návrocenia kázdego nędznego á vpádłego człowieká RejPos 193, 196; LatHar 680. Cf »mieć kochanie«.*

kochanie w kim, w czym (54): *abych my tełz tam ciebie naładowali: gdzie by iufz nalfé kochanie wtobie panu łwoiem nigdy a beskonca vftac niemogło. RejPs 99v, 134; Nawiętfze kochánie Pánłkie w łyniech ludzkich. LubPs cc6 marg, O2, O2v, O6v, S6v, T2v, ccv, hh2v; BibRadz I 351b marg; Przykład że prozne iefł kochánie we włyftkich rzeczách łwieckich. HistRzym 102; RejPos 42, 42v, 43v, 123 marg; RejZwierc 41, 257v; BudBib Sap 8/18; PaprPan Hh2; Od te⁸⁰ czáfu dał iey Pan Bog wielkie nabożeńftwo y kochánie/ w rozmyłłaniu męki Pánłkiey. SkarŻyw 159, 142 marg, 507, 517; PudłFr 14; ArtKanc Q11v; LatHar 118, 499; WysKaz 42; SiebRozmyśl F4v; CzahTr [D]v. Cf »mieć kochanie«, »kochanie w samym sobie«.*

kochanie czyje [*w tym: pron poss (107), ai poss (13), G sb i pron (10)*] (130): *OpecŻywPrzedm C4v; PatKaz II 26v, 50v, 67v, 83; BierRozm 7, 9; iż to ich było wielkie kochánie/ gdy obaczyli*

iáki vpádek moy *RejPs* 51v, 66, 91, 99v, 107, 134, 167; Wiéz Czarczcie Swietych kochanie Gdy gřzeflny przidzie w vznamie *RejKup* 17, g3v [2 r.]; *BielKom* C7v; Co iefth zá kochánie vtrapionego/ gdy czuie nád łobą opiekę Páńfką. *LubPs* aav marg, B2, B4v, C4, I, N5 (23); *RejWiz* 139, 182v; *LeopPs* 146/11; Trapienie y včífk ogárnęły mię/ lecz kochániem moim były rofkazánia twoie. *BibRadzPs* 118/143, *Prov* 8/31; *RejAp* 102, 155; *RejPos* 16v, 27v, 42 [2 r.], 42v, 43v [2 r.] (26); *RejZwierc* 41, 148, 186, 257v; *BudBibPs* 118/143; Vprzeymie žyc ze wżemi to iego kochánie *PaprPan* Q4, Hh2; *KarnNap* G3; *SkarJedn* 3; *KochPs* 182, 186; *SkarŻyw* 507; *KochTr* 13; *MWilkJHist* Cv; *WisznTr* 3; *PudlFr* 14; *ArtKanc* K8, P20, Q11v; *Phil* S5; Niech co tobie miło/ me kochánie będzie/ Niech/ czego ty niechceřz/ mnie fię przykrzy wżędzie *GrabowSet* Cv, G; *LatHar* 63, 524, 533, 551, 557 (8); *KolakCath* A3v, B4; *JanNKar* Cv; *SiebRozmysl* F4v; *SkarKaz* 117b, 637b; *CzahTr* Dv; *SapEpit* A4. Cf »kochanie swoje połozyc«.

W *połózeniach szeregowych* (3): Plakali téz apořtolowie/ iřz po nijm firotami zořtali a wřfakořz w onym placzu/ niewymowné weřelé/ rořkolfy/ iř kochaniřé zewřřyřtkich řtron mieli *OpecŻyw* 174; *PatKaz* II 83; *LatHar* 225.

W *przeciwstawieniach*: »kochanie ... płacz (3), narzekanie, smętek, uciřnienie, zasmucanie, řałořć« (7): *OpecŻyw* 174; potym doczeřnym kochánium przypádnie nieobaczne včířnienie ich. *RejPs* 137v; á gdy vřzřá vrodzay obřity obroci fię ich řałořć w wielkie kochánie. *RejPs* 194, 63v; Mądry řyn iefř oycowi/ weřole kochánie/ Ale zafię řzalony/ mářce řářmucánie *BielKom* B6v; *RejPos* 351v; ORSZVLA KOCHANOWSKA TV LEZY: KOCHANIE OYCOWE, ALBO RACZEY PLACZ Y NARZEKANIE. *KochTr* 13.

W *charakterystycznych połączeniach*: *kochanie głupie, małe, naczęřtsze, nieogarnione, okwite, omylne, osobliwe* (3), *osobne* (2), *potwarzliwe, prawe, przedniejsze, szalone, uprzejme* (3), *ustawiczne, wdzięczne (nawdzięczniejsze)* (4), *wesołe, (na wieki) wieczne* (4), *(barzo) wiel(i)kie ((na)więřtsze)* (45), *własne, wszystko* (14), *zupelne*; *kochanie boskie* (5), *ciała, dusze, mądrořci bořey, ojcowe, pana, pańskie* (6), *pogańskie, řwiata, řwięřtych, utrapionego, wierneho*; *kochanie w czytaniu, w kořciolach, w narodzie, w owieczkach, w ozdobie, w panie, w piřmie, w przyjacielřtwie, w przykazaniu, w rozmysłaniu* (2), *w rzeczach, w řlowie, w sprawach, w stanie* (2), *w syniech, w wianku* (2), *w wielkořci zebrania, w zakonie* (2), *w zebraniu, w řłym, w řořtarzu*; *kochanie z nawrocenia* (2), *z owieczki, ze sprzeciwnořci, z upadku, z widzenia człowieczeńřtwia, z zwycięřtwia*; *kochanie czuć, dać, najdować, obrać, odnieřć, okazować, pokazać, widzieć*; *kochania uřywać* (2); *ku kochaniu obrać, porodzić (rozrodzić)* (2), *stworzyć, zachować*; *na kochanie stworzyć* (2); *obrocić się w kochanie*; *z kochaniem chwalić, mowić, myřlić, prowadzić*.

Zwroty: »w kochaniu by(wa)ć« [w tym: u kogo (7), *czyim (ai poss)* (4)] = *być kochanym*; *esse in deliciis Mącz* [szyk zmienny] (12); *PatKaz* II 26v, 67v; ábowiem w wielkiem kochánium páńfkim iefř táki człowiek ktory miłofierdzem fię obchodzi *RejPs* 167, 130v; *RejJóz* A2; *GliczKsiąř* E5v; *Mącz* 182a; *RejPos* 20v marg, 101, 195v; *Pieřni/ liřty/ ksiąřki gámřracyey peřne/ w kochánium wielkiem bywáią* [*in deliciis habentur*] v dworzan *ModrzBaz* 13.

»mie(wa)ć kochanie, za kochanie« [w tym: w czym, w kim (20), z kogo, z czego (8), czego (1), z kim (1), iř (1)] = *kochać, cieszyć się*; *gaudere Vulg, Cn; exsultare, hilarari. hilarescere, laetari, recreari, triumphare Cn* [szyk zmienny] (31 : 3): Bo řli w t[řy]m kochánie máią/ Gdy řłe zá dobre wracaią.

BierEz K4v; który [sprzeciwnik mój] zawnždy ofobne kochanie miewa znamnieyŝley ŝprzeiwnoŝci moiey. *RejPs* 58, 29v, 70, 73, 128v *marg*, Ff4v; *RejRozpr* K3v; *RejJóz* P7; *RejKup* o3; A ofobliwe kochanie ŝwe maŝ s ŝpokoynymi. *LubPs* B4v; O lkiem ia miał kochanie Panie w zakonie twym *LubPs* bb3v, I, O3, X, cc2 *marg*, gg3; *Leop Deut* 30/9; *RejPos* 100v, 164, 222v; *RejZwierc* 191; *Oczko* A4; *KochPs* 171; Gdy iey oycowlką y mácierzynfką máietnoŝc matka ná vbogie roŝpraŝzálá/ ŝtego miałá kochanie *SkarŻyw* 142, 97; *ReszList* 177; *ArtKanc* P20; *Phil* S5; *GrabowSet* B3v; *LatHar* 524, 533, 551, 557; *KolakSzczęŝl* A4; *SkarKaz* 117b.

»miewać kochanie [u kogo]« = *być przedmiotem upodobania* (1): Com ŝtychał z młodych lat mych że cnotá pokorá/ Nie miewáły kochania y mieyŝcá v dworá *CzahTr* D.

»kochanie sw(oj)e [w kim, w czym] położyć (a. pokládać)« [szyk zmienny] (18): *RejPs* 48, 54v, 197v, 200v; *SeklKat* A2v; Gdyż dla tego ŝynow ludzkich Pan ŝobie námnożył/ A vprzeyme kochanie ŝwe w nich zawnždy położył. *LubPs* Qv, S2, S5v, T5 *marg*; *RejPos* 19v, 41, 58v, 59v [2 r.], 100v, 122v; á duŝzą y ciátem poŝwiáciáć ŝię iemu [*Chryŝtusowi*] zá oblubieŝcá go ŝobie wzięła/ wnim wŝytko ŝwe kochanie pokládiáć. *SkarŻyw* 486, 397.

Wyrażenie: »kochanie w samym sobie (a. samym w sobie)« [szyk 1 : 1] (2): *Philautia* – Samim w ŝobie koghanie [!]. *Calep* 799b; *SkarKaz* 117b *marg*.

Szeregi: »kochanie a baczenie« (1): gdiż ŝtyŝyŝyŝ w iákim kochaniu á ná iákim baczeniu było v niego/ iŝ oto y ŝzy wylewáło ŝwięthe człowieczeńŝtwo iego nád onym nędznym á mizernym przyŝlym vpadkiem iego. *RejPos* 195v.

»kochanie a chluba« (1): O iákieŝby to było wielkie kochanie iego á wielka chluba iego/ á nigdyby mu ŝie nie mogło nic ŝtác pocieŝliwŝzego tu ná thym ŝwiecie/ iedno gdybychmy w tym złym nábyciu ŝwoim/ ŝzukáli á náŝládowáli woley á pomocy iego *RejPos* 72.

»chwała i kochanie« (2): *PatKaz II* 50v; W ŝlowye twym Boŝe chwałá ma y wŝytko kochanie *LubPs* O2. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*].

»miłość a (i) kochanie« (2): Zawnždy nie mogło wytrwác Boŝtwo iego/ áby był w ŝobie nie wzruŝzał oney poczętey miłóŝci á onego ŝwego kochania kthore był iefzcze w Ráiu záczał przeiwnko temu narodowi nędznemu człowieczemu. *RejPos* 102; *SkarŻyw* 63.

»kochanie a pieŝczenie« (2): Nie inŝŝego wyęcey dzyecyęcyá nye pŝuye/ yáko wyełkye kochánye á pyeŝczenye. *GliczKŝiáŝ* E3v, E4.

»pociecha (a. uciecha), (a, i) kochanie« [szyk 2 : 1] (3): *Mącz* 182b; O wielkaŝ to pociechá czártá ŝproŝnego á wielkie kochanie iego/ iŝ ŝie pełni náuká iego w tym rozmáitym wymyŝle ŝwiátá tego *RejPos* 44, 147v.

»radość a (i) kochanie« [szyk 5 : 1] (6): *RejPs* 94v; Abowiem náwrocić ŝie zász ktobie Pan/ áby z ciebie rádoŝc á kochanie miał we wŝyŝtkim dobru twoim [*gaudebat super te omnibus bonis*] *Leop Deut* 30/9; *RejAp* 155v; *RejPos* 196; *KuczbKat* 400; *Calep* 300a.

»rozkosz a (i) kochanie« [szyk 5 : 3] (8): *RejJóz* A2; *LubPs* bb5; Tenŝe to iuŝ ták wzgárdzony á márnny ŝzátan/ widząc [...] onego nędznego Adámá y z ŝoną towarŝyŝką ŝwoiá/ iŝ był w wielkim kochaniu á w wielkemy roŝkoŝzy Páńŝkiewy/ zaŝrzał mu tego *RejPos* 101, 27v, 59v, 101, 232; *SkarKaz* 117b. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*].

»upodobanie a kochanie« (1): Vpodobanie á kochanie Páńkie [*Beneplacitum est Domino*] ielth nád tymi co lie go obawiaią *Leop Ps* 146/11.

»kochanie i wesele« (1): aczkoly anyely yelcze nyeuznaly czo to byla za tayemnycza wbofthwye zamknyona/ przetofz [...] profzacz profzbą anyelką aby ym dal ufznaczą tą vyelmozną tayemnyczą którą uydzyely w uyelkyem kochanyu y w uelalu bofstwa *PatKaz II* 50v. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.*].

Wyrażenia przyimkowe: »k(u) kochaniu« (6): Ciebyem ya dziś porodził ku kochaniu fwemu *LubPs* B2, S5, gg4; *RejAp* 102; *RejPos* 232; *RejZwierc* 148.

»na kochanie« (3): *RejPos* 100v; ktorých krew nie ná łup á nie ná kochanie pogáńskie/ ále ná cześ á ná chwałę Pánu twemu ielth poświęconá y odnowiona *RejZwierc* 186; *KołakCath* B4.

»z kochani(e)m« (9): *OpecŻywPrzedm* C4v; *ForCnRWiet* Av; *PatKaz II* 83; Abowiem oni poydą ná polá fwoie zwielkiem kochaniem podnośjąc á oglądaiąc łnopki fwoie á rádaiąc lie zopfitołci obiecány żywnołci fwoiey. *RejPs* 194, 47v; *KuczbKat* 400; *KarnNap* G3; *SkarŻyw* 160; *LatHar* 366.

»w kochaniu« (1): afz przydziemy do oney łpołecznołci onych przebranych twoich z ktoremi iufz tam wradołci a w wftawicznym kochanyu bez konca nieprzeftaniemy nigdy wyflawiac nieskonczonego nigdy fwiętego bofstwa twego. *RejPs* 94v.

W przen [czyje w czym] (2) : Y cóz to zá nagrodá tak wyfokiéy cnołci? Ktoréy kochanie było w flawie á nie w złołci? *GórnTroas* 19.

Zwrot: »kochanie mieł« (1): álbo w czymże tá dziełnołć ludzi onych kochanié fwoie miała? *OrzJan* 55.

a. *Przyjemnołć zmysłowa; rozkosz fizyczna; pieszczota; deliciae Vulg* (12) : *BierEz* Q2v; *BielŻyw* 67; A nieinákłfá wonnołć podawa odzienie twoie [...] nátárte Mirrá/ Calfiá y innemi prochy rozmáyćie woniaiącemi/ ktoreby czyniły kochanie tobie *RejPs* 68; *WujNT 2.Petr* 2/13, s. 812 marg.

kochanie czego [= z czego] (1): vczuła zimie dziwná w komorze liliey y rozey/ y innych niewymownych wonnołci kochanie *SkarŻyw* 178.

kochanie czyje (2): Obrzezuy y odćinay zbytki y kochaniá twoie/ ktore do grzechu przywodzą *SkarŻyw* 4; *GrabowSet* N3.

W charakterystycznych połączeniach: powszednie kochanie (2), wielkie; kochania nie dbać, nienawidzić; kochanie czynić, odbierać.

Wyrażenia: »kochanie cielesne« (1): Drugdy poćiechę małżeńftwá/ vrodę onego młodzieńcá/ zá ktorego była zmowioná/ kochanie ćielefne/ vbiory y chwałę świecká ná mył przywodził. *SkarŻyw* 14.

»doczesne kochanie« (1): ale abychmy maiąc napieczy fwięte nauki twoie ty włfytki yne doczełne kochania a roskofy lekcze v fiebie wazyli *RejPs* 91.

Szereg: »rozkosz albo (a, i) kochanie« [*szyk 2 : 1*] (3): *OpecŻywPrzedm* C3; *RejPs* 91; Iáko gdy fię od włálnego małżeńftwá hámuie/ gdy kto w bezżeńftwie zołtaie/ [...] gdy łobie tę roskofz y kochanie odbiera/ ktoregoby bez grzechu záżyć mogł. *SkarKaz* 120b.

b. *Życzenie, pragnienie, pożądanie* (10) : cołkolwiek vczyńił myłá/ kochanim/ przyzwálanim/ omyj łpowiedziá á grzech będzie zgłádzon. *HistRzym* 57.

kochanie w czym (2): O niechciałże zaniechać Pan/ áby tego wkazać nie miał/ iż pychą/ nádętość/ kochanie w zwirzchności/ á pochlebstwo fwiátá tego/ iest wietfze zgwałcenie fwiétá/ niżli iáka pracza ábo ftáránie około nędznego człowieká. *RejPos* 227. *Cf Zwrot*.

kochanie czyje [w tym: *pron poss* (3), *G pron* (3)] (6): GDyż iest to kochanie twoie mily panie aby fie milosc fpoleczna fktorey f nadz wflytko dobre pochodzi miedzy nami mnozyła *RejPs* 200v, 195; *KwiatKsiąz* B2; *ModrzBaz* 11; Ale co fię tknie cudzołostwá y rofpusty wżeteczney, to iego miało być, iákoż było y iest, ofobliwe kochanie *CzechEp* 420; *GosłCast* 59.

Zwrot: »mieć kochanie [w czym]« = *pożądać* (1): Iáko Anyoł y duch nie ma kochánia w cielesnych dobrách/ bo ciááá nie ma *SkarKaz* 118a.

Wyrażenie: »kochanie pożądliwe« (1): bo ten wiek [chłopięcy] z przyrodzenia ku pożądliwości cielesney bárzo iest fklónny/ á zwyczáie/ y kochánia ich pożądliwe [*Consuetudines autem oblectamenta et ardores*]/ do ktorych fię w onym wieku zápaláią/ [...] niemogá być dobre *ModrzBaz* 11.

Szereg: »żádość i kochanie« (1): Vpomina Prorok ábyfmy żádość y kochanie fwiátá tego tłumili/ przekládaíac na wflem Páná Bogá wflechmogácego. *Leop Ps* 76 *arg*.

2. *Przedmiot miłości, osoba lub rzecz ukochana, wybrana, jedyna; skarb; anima, deliciae, deliciolae, dilectus Cn* (63) : *LatHar* 221; która karmiá pierśiami swoiémi Niemówiátko/ dżis fłużac iuz z láty zezłzemi Prowadzi swoię pániá/ fwoie wychowánié/ Nieprzepláconé kochánié. *GosłCast* 23; *PaxLiz* B.

kochanie czyje [w tym: *pron poss* (26), *G sb i pron* (26), *ai poss* (3)] (55): *OpecŻyw* 20; a przetoż pořwyzáczona od ducha fzwýátego [...] bycz matká bozá y (bycz) kochanyem ducha fzwýátego *PatKaz II* 40v; A ták miey nář mily pánie wždy ofobliwá pieczá nád námi pomniac ná okrucieńřtwo tych fprzećiwnikow ich/ ktore oni ftrogili nád miářtem Ierulálem nád kochánim twoiem *RejPs* 204, 56v, 80; *RejJóz* A6, Nv; *LubPs* S2 *marg*, V *marg*, Y6, cc6; Sługá rořtropny ięřt [!] kochánim krolewřkiem [*amor regis est ad seruum intelligentem*] *BibRadz Prov* 14/35; *BielKron* 1v; *RejAp* 37v, 48v, 110v; *RejPos* 63, 81v, 84, 101, 104 (19); *RejZwierc* 192; Ktorzy řrebro moie y złoto moie zábráliřcie/ á kochánia moie co lepřze [*desiderabilia mea optima*] wnieřliřcie do dworow wářzych. *BudBib Ioel* 4/5; *KochPs* 64, 70, 196; Pánná tedy řciágnáwřzy czyřte ręce fwoie: podáá Stárcowi kochanie fwe. *SkarŻyw* 113; Y z Páwłá przenářłádownce/ wczýnioné iest naczynie wybráne [...] y zgrzeřznice Mágdaleny/ wielkie kochanie Chryřtuřowe *SkarŻyw* 168, A2v, 87, 112, 162; *PudłFr* 33; *ArtKanc* K6; *KochFrag* 53; *LatHar* 64, 65; *GosłCast* 14, 48; *SkorWinsz* A3v. *Cf* »Kochanie wieku tego«.

W charakterystycznych połączeniach: *kochanie Chrystusowe, ducha řwiętego, krolewřkie, ludu, nawyřsze, osobliwe (osobne) (2), pana (pańřkie) (2), wdzięczne (nawdzięczniejsze) (8), wielkie (nawięřsze) (9), własne, wszy(s)tko (5); kochanie dać, darować, otrzymać, podać, stanowić, uczynić sobie, wychowywać, zgwałcić; kochania użalić się, zbawić; obierać za kochanie, stworzyć; być kochani(e)m (6), mieć, stawać się*.

Wyrażenia: »Kochanie wieku tego« = *Jan Kochanowski (gra słów w nawiązaniu do nazwiska)* (1): Tego zacnego Pocztu iest ftářřzym hetmánem słáwny REY [...] Zá nim idzie TRZYćieřki w lećiech dobrze mlodřzy/ [...] Tych dwu fię nie chcę pusćić/ choć idzie przed nimi/ Kochanie wieku tego: Bo

Strunami fwemi/ Y vczonym fpiewaniem ták fię popifuie/ Ze też przełżłemu Wiekui máło vftępuie.
Prot E.

»wiekuiste (a. wieczne) kochanie« (2): *RejPs* 80; Sion fye mnie podoba [...]; To ieft mój odpoczynek/ y wieczné kochánié. *KochPs* 196.

Szeregi: »kochanie i pociecha (a. uciecha)« [*szyk 1 : 1*] (2): *SkarŻyw* 162; W ten czás wftytkich vciechą y kochániem będziefz. *SkorWinsz* A3v.

»skarb, (a) kochanie« (2): Abowiem pátrzay [...] coć porucza ten święty Pan á then główny páłterz ftadká tego fwoiego: poruczać wftytek fkarb fwoy/ wftytko kochánié fwoie/ gdyż to łam wyznawác raczy/ iż żadnego infzego milszego nie ma iedno miedzy tymi owieczkami fwemi. *RejPos* 123, 123.

W przen [czyje] (1) :

Szereg: »skarb i kochanie« (1): wiara a cnota/ fą chrześcijańskie fkarby i kochánié *MurzOrt* B2.

a. *W funkcji pieśzotliwego zwrócenia się do drogich osób [w wołaczu]* (4) :

kochanie czyje (2): Witayciefz moje dziatki me wftytko kochanie *RejJóz* N4; *PaxLiz* D3v.

Wyrażenie: »namilsze kochanie« (1): Leguczko teraz mówię/ namilżé kochánié/ Powiędz wždy co cię boli? *GosłCast* 28.

W przen [czyje] (1) : Powftań moje kochánié/ powftań lutni moiá *KochPs* 84.

3. *Wzrost, rozwój* (1) : [wiátr z południá dawa buyność y kochánié iágodam. *Cresc* 1571/669 (*Linde*).

kochanie czego: ktore [*suche łajna*] [...] więcey fłużą ku żywności y kochániu drzew *Cresc* 1571/76 (*Linde*).]

a. *Doskonale do wzrostu i życia środowisko [czyje]* (1) : Bowie^m krew ieft nawyffzi á na znamienitfzy fkarb żywota: zdrowia człowieczego, Y kochanie duchow ożywiaiących y polilaiących człowieka. *FalZioł* V 57.

b. [*Pielegnacja dla wzrostu [czego]*]: O innym kochániu długich włołow/ małz wyżfzey w Rozdziale *SienHerb* 496a.]

Synonimy: **1.** *miłość, pociecha, radość, rozkosz, szczęśliwość, upodobanie, wesele*; **3.** *rośnienie, wzrost*.

Cf **KOCHAĆ**, **KOCHAĆ SIĘ**, **KOCHAN**, **KOCHANEK**, **KOCHANIE SIĘ**, **KOCHANINKA**